

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizelési árak:

Égész évre 6 pengő, félévre 3 pengő

Egyes szám ára 15 fillér

Külföldre egész évre 10 pengő

Főszerkesztő: GYALLAY DOMOKOS

Főmunkatársak:

Dr. Szász Ferenc, Dr. P. Jánosy Béla.

Felelős szerkesztő: Dr. Parádi Ferenc.

Felelős kiadó: Tóth Kálmán.

Laptulajdonos: MINERVA R.T.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kolozsvár, Brassai-utca 5. szám.

Anyák napja

Az anyaság gondolatának, az anya megbecsülésének valami szép és finom jelképezése az, hogy az anya megünneplésének időpontját éppen május havára tették. „Az anyák napjára”-nak megünneplése nem régi dolog. Azt lehet mondani, hogy éppen annyira új ez az ünnep, amennyire régi az anyaság maga.

A május a kibontakozás, a tél dermedtségéből kiszakadt élet igénylése; az évenként megújuló és mindig újszerű tavasz biztató és bátorító szelletterjedése a világ és az ember felett; kék éges és napsugaras bizonyosság arra, hogy az élet folytonosságáig nem szakad meg. Rügyek bomlása, virágba borulása, zöld levelek fakadása kísérli ezt a folytonos megújulást, a természet ígéretének azgal a bizonyosságával, melyben az emberiség évezredek óta rendületlenül bíz.

Az anyaság útja, jelentősége és értelme ugyanaz. Az anyaságban egyaránt megtaláljuk a bimbóbápatannást, a virágzást és a termés bizonyosságát. Az anya központja, forrása, fenntartója és továbbfejlesztője annak a sejtnek, melyet az emberiség nagy társadalmi közösségében családnak nevez a társadalomtudomány. Amilyen a család, olyan a társadalom és amilyen az anya, olyan a család.

A családnak központja mindig az anya volt, ez azt is bizonyítja, hogy az ókori társadalmak is rendkívül fontosnak tartották a családot. Itt még a család,

a nemzedék volt a fontos, s e mellett az anya jelentősége elhalványult. De jött a kereszténység, melynek nagyszerű tanítása kiemelte az anyát a méltatlan mellőzéséből, Krisztus, aki istensége mellett földi nőtől emberi testet vett, szerette és megbecsülte anyját, s ezzel felemelte az anyaságot is arra az emberi méltóságra, melyet valóban megérdemel. Egy nemzet sorsa

nagyrészt az anyákon fordul jobbra vagy balra. Ha az anyák nem szülnék, ha nem maradnak központi jószerelmek a nemzet társadalmát alkotó családnak, akkor a nemzet nem él, hanem halódik. A magyar anyák felelősei ebből a szempontból mérhetetlenül fontosak. Magyar anyák: nem szaporodik a magyar! Több a temetés, mint a születés! Több a meddőség, mint az áldott várandósság! És ma, amikor

kor szinte varázsszóra térnek vissza rendre az ősi magyar határok, most van szükség igazán lelkes és áldozatos magyar anyákra! Az anyák napja nálunk ma nemcsak pusztá ünnep legyen, melyen szép szavak hangzanak el az anyák dícséretéről, hanem legyen élő valóság abban a lényben, hogy a magyar anya a végső halárig eleget tesz annak a kötelességnek, melyet a nemzet elvár tőle! S ebben a tekintetben nem tehetünk különbséget a falu és városiakó anya közt! Ha magyar feleség, akkor anyának is legyen magyar. A magyar nemzet fiainak hőisége, de szelleme és lelkülete is a magyar anyáktól függ.

MAGYAR ÉLETÜNK KÉRDÉSEI

A gondolat, amelyről kevés szó esik

Szomorúságában is rendkívül eszméltető, éberszót érvel megírt rópirat látott napvilágot. A rópirat Szamosmente pusztuló és évszázadok óta egyre pusztuló magyar-telekeiről szól. Thold Dezső tábornok, Walter Gyula lapszerkesztő, dr. Nagy Géza, Görgey Lajos ny. tábornok, Benkő Árpád tanító, Kесе Attila lelkész és Sztójka László hírlapíró tanulmányait, eikkeit tartalmazza.

A mult hibái elevenednek meg, mely hibáknak mindenkori a magyar vér, az elfelejtett magyar falvak népe esett ádozatul.

Ősi szerzemény Szolnok-Doboka. A hét vezér vette birtokába. Fejlett virágzó élet volt itt.

De hosszú, sötét évszázadok pusztulást hoztak a magyarra. Az erdélyi magyarság pusztulását semmiképpen se magyarázhatjuk a román nép beolvasztó erejével. A magyarban mindig meg volt a szaporodás ösztöne. Meg volt mindig az ősek nyelvének, hitének tisztelése, a hagyományok értékelése.

Békességben sohasem élhettünk. Rokontalanul, idegen nyelvek, idegen szellemek bomlasztó kereszt-tüzében éltünk. A Kárpátok medencéjében olyan viharokkal és veszélyekkel kellett dacolni, melyeket más nemzetek nem ismertek. Minden magyar lélek tudta: meg kell tartani a magyarságot. A mi ragaszkodásunk, a mi hitünk és örökön azonban Nyugat-Európának biztosította zavartalan fejlődését.

Minket a halál réme és a megsemmisülés homálya fenyegetett többször.

Mátyás királyunk idejében a franciák, angolok száma egyenlő volt a magyarokéval. Lázdások, idegen dúlások végeláthatatlan sora vonul népünk felett. Egyedül az alparéti lázdás leverése 17 magyar községbe került... A Bástia uralom 36 községet tüntet el. A lengyel háborúk, szabadságharcok, török hadjáratok mindenkor a magyar falvak népének kiirtását eredményezték.

Szaporaság szempontjából ma is alantas helyzetben vagyunk a körülöttünk mögött szemmel leső nemzetekhez viszonyítva. Belső megerősödésünkre és fajunk térhódítására megvannak a lehetőségek, most különösen, az országnagyobbodás után. A régi esőkövényekhez kell csak erősebb kézzel és bátrabb, ma-

gyarabb szándékkal hozzájárulni. A reformok megvalósítását azonban nem szoríthatjuk egyetlen megye vagy országrész területére, mindenütt az egész országban várjuk és akarjuk a mentő tettet. Szolnok-Dobokában talán gyorsabb, lendületesebb munkával kell a magyarság térhódításáért indított harcot megkezdeni. De a többi megyékben, az egész országban ébrednie kell az új gondolatnak. A Habsburgok idejében fajmentésről szó sem lehetett. Fajtánk erősödését senki sem lendítette előre. A nagybirtokosok ölesőbb, idegen munkásokat telepítettek... Az alkalmas pillanat most érkezett el.

A magyar sors tragikumához tartozik, hogy a maroknyi nemzet sokszor saját, sokszor idegen származású urainak merevsége és ridegsége miatt bizony nem mindig tudott vérvétel áztatott földjében gyökeret verni. Szétszóródott a világ minden részébe. Az idegen boldogult. A Munténiából, Moldvából eselédnek ajánlkozó igénytelen nép is boldogult. Benépesítette az elnéptelenedő magyar földeket, otthonokat. A magyarság rotálásán dolgozott a bécsi földesúr, a román pápa, de maga a történelem is.

Jóvá kell tennünk mindent, amíg nem késő. A magyart elváloszthatatlanná kell tenni a magyar földdel. Ennek az eszmének és erőfeszítésnek, ennek a teremtő cselekvésnek a korszaka megkezdődött. Erdélyben a megszállás esztendőiben lehetetlen volt a magyarság elejétől irrott szóval, nyomtatott betűvel bizonyítani. De most megkezdődhetne már itt is az igazságot feltáró és megmutató munka. Erdélyben ennek a munkának a köre a nemzetiségi kérdéssel találkozik, mert nemzetiségi kérdés főként azóta van, amióta erdélyi magyar pusztulás és sorvadás van, amióta kihaltak a magyar falvak, elégték a magyarok házai és a földeket benőtte a gaz... Akkor jöttek és jöhetnek az idegenek.

A teremtő cselekvés korszaka itt van. Erdély visszatérésével várható, hogy új erdélyi erők fognak a megindult reformmozgalomba bekapcsolódni. De ha a mozgalom ellanyhul, akkor erőtlennül és vérszegényen virágzik el a nagyszerű gondolat, melyből pedig egy szebb és jobb jövő biztatása sugárzik.

(m. j.)

Teleki Pál mondja:

„Súlyos, nagyon súlyos napokat él a magyarság és hogy ezekben a válságos időkben megtudjon maradni és hívalását meg tudja tölteni, meg kell acélozdnunk mindannyiunknak és meg kell tudni teremteni azt a magyar egységet, amelyről eddig csak szóbeli beszédek hangzottak el. Rajtunk, illetve rajtunk is múlik az, hogy a magyar társadalom hogyan viseli el megpróbáltatással súlyos napjainak terheit.“

Honvédeink hűs tüzelemmel védtek meg a Délvidék magyarságát és elfoglalták ismét az igazságtalannal elszakított ezeréves magyar földet. Képünk egy utcai harcolt mulat be Zomborban az úgynevezett „esetnikék” ellen, akik orvul támadtak a gyantátlanul bevonuló honvédségre. Az orvulmadásokért elvettek a méltó jutalmukat.

Mit jelentésen nekünk május elseje?

Hamarjában nem igen tudnám megmondani, hogy a levitézlett nemzetközi szociáldemokrácia melyen elgondolás alapján és milyen címen sajátította ki maga számára a május elsejét ünneppé. A világ munkásságának ünnepevé. De hát ez nem is annyira fontos, mint az, hogy ezt a május 1-iki napot a nemzetközi szociáldemokrácia nem ünneppé emelte, hanem büntető és fenyegető jelként szegte azoknak, akik nem tartoztak az ő táborába. Ebben az értelmezésben tehát nem ünnepeltek, hanem büntettek május elsején a szociáldemokrata munkások és valóban nem volt felemelő látvány, mikor egy „ünnepi” felvonulásban gyűlölködő kiáltások hallatszottak a más társadalmi osztályok felé, s hogy rendőri segédlet mellett lehetett csak megtartani az ünnepi felvonulást.

Mindnyájunknak öröndenünk lehet, hogy ezek az idők már elmúltak. A világ munkássága megtarthatta a munka gondolatának eszméi és elvi közösségében a jelszavas együttérzést, azonban magatartásában, egész gondolkodásában egy egységességre változott, mint országokként keresztül. A munkás társadalom megértette az új idők parancsoló szavát. Az általános jelszavakat, melyek különben is inkább a nagy világpropaganda célját szolgálták, a világszemlélet alakító események hatása alatt lassanként átértékelték. A munkásság még kelő időben rájött a nemzeti gondolat hatalmas, átfogó jelentőségére, s ha a munkáosztály érdekeinek védelme — igen helyesen — megmaradt is programjában, de már rést tört lelkében és érzéseiben a nemzethez való tartozás eddig kevésbé ápolott gondolata, mely nem kizárólag érzelmi tényezőkből alakult ki benne. Így részleteződött át a világ nagy, s a nemzetközi szociáldemokrácia által oly nyomtatókkal hangosztatott „proletár” munkás társadalmi német, olasz, vagy magyar hazafias munkássággá, mely a nagy nemzeti feladatok teljesítéséből ma becsülettel kívánsa a maga részét.

A május elseje ünnepek tehát ma már csak jelképes jelentősége lehet a múlthoz viszonyítva. Ma már nem kiabálja senki lobogó sörénnyel és lobogó piros nyakkendővel, hogy „világ proletárijai egyesüljenek!” Ma már egyáltalában nem kiabál az öntudatos magyar munkás, hanem a valamennyiünkre, tehát az ő vállaira is részakadó új életerhek alatt és új, nagy nemzeti programok tüzeiben megkomolyodva, szög meg is nemeseodva, azaz a lelkiütellet üli meg május elsejének ünnepeit, amely egyaránt méltó úgy az ünnepp fogalmához, mint a nagy jelentőségéhez.

Ennélfogva a május elseje ma minden dolgozó embernek ünnepe lehet, akár észsel, akár kézzel végezi el a rábízott munkát. Ebben az önkéntelen közösségben sokkal több összefogás, erő és emberiség van, mint volt abban a régiiben, mely a szellem munkását gyűlölettel nézte ki a maga köréből. Valahol áll kell tehát keresnünk a feleletet arra a kérdésre, hogy mit jelentésen nekünk a május elseje? Jelentse a nagy emberi egyenlőséget. Jelentse a ma még merően emelkedő társadalmi korlátok kerítés-léceinek oly mértékű megtágulását, hogy a nyert részen keresztül megfoghassa egyik ember a másik ember kezét, még akkor is, ha az egyik kézen puha és fehér a bőr, a másikon pedig barna és kőges. Jelentse az életnek egy olyan erős és biztos folytonosságát, melybe bele lehet tapasztalni egyetemes viharok és megpróbáltatások idején. Jelentse a nemzeti és faji együttérzés eltéphetetlen kapcsait, amikre manapság jobban szükségünk van, mint bármikor. Jelentse a szives és készséges találkozás mindabban a munkában, mely úgy az egyéneknek, mint a közösségnek, mindenk fölött pedig a nemzetnek javára és boldogulására szolgál.

Az ilyen május elseje meghozza a nyár. Erlelt megeléged nemcsak a természetben, de a nemzeti élet mindazokon a területein, ahol a nemzet jutnak a nemzeti gondolat fejében találkozásuk kell.

(7.-dr.)

Horthy Miklós kormányzó látogatása Hitler kancelláránál. Hitler vezér és kancellár április 24-én fogadta a főhadiszálláson Magyarország kormányzójának látogatását. A Kormányzó Úr még ugyanezen a napon visszatért Budapestre.

A német csapatok elfoglalták a görög fővárosát. Vasárnap, április 27-én délelőtt 10 órakor jelentették, hogy görög időszámítás szerint reggel 9 óra 30 perckor egy német motoros alakulat az angol csapatok üldözése közben bevonult Athénbe. Vasárnap délután 9 és 10 óra között az Athénbe vonuló német katonaság kiűzte a horogkeresztes zászlót az Akropoliszra. Az Athénben maradt németek kitörő lelkesedéssel és virágosóval fogadták a német katonákat. A bevonulást végignéző görög lakosság nyugodt magatartást tartott és a német haderő villámgyors előnyomulása iránt esodálattal adózna a görög fővárosban. Az athéni rádió szombaton este a következőket közölte: a német csapatok túl jutottak a Thermophylei vonalon. Az előnyomulásról részleteket nem lehet tudni, mert a távirati és telefon összeköttetés a hadszíntérrel megszakadt. Sok angol katona fogságba esett, az ellenséges haderő dél felé menekül.

Egyetlen puskalövés nélkül adta meg magát a jugoszláv haditengerészet. A jugoszláv haditengerészet és kereskedelmi tengerészet jelentős része érintetlenül Olaszország kezébe jutott. A jugoszláv flotta egyetlen puskalövés nélkül jutott olasz kézre.

Magyarország kívánásai jogosak! Az egyik nagy olasz lap hazánkkal foglalkozva, többek között ezeket írja: Magyarország az európai történet döntő éveit alatt mindig Olaszország és Németország oldalán állt, most pedig középpontjába kerül annak az új Európának, amelyet a tengelyhatalmak a harcukon és a diplomáciai arcvonalakon alakítanak ki. Magyarország az első sorban halad. Magyarország büszkén állapítja meg, hogy kezdetből fogva látta, melyik a helyes út. A magyar nemzet elismeri, hogy a tengely győzelmeiből milyen előnyök származtak részére, kifejezésre juttatta a tengelyhatalmak végleges győzelmébe vetett hitét és nem

kételkedik abban, hogy Magyarország jogos kívánásai Rómában és Berlinben meghallgatásra találjanak. Magyarországnak határozott cédőlete van a Duna-medencében és ezt a küldetését a fasiszta Olaszországgal és a nemzeti szocialista Németországgal való szoros együttműködéssel fogja betölteni. A megerősödött magyar nemzetre az új Európában elsőrendű fontosságú szerep vár.

Erősödik a háborúellenes mozgalom Amerikában. Lindbergh ezredes személye és kijelentései körül támadt zajlás mind nagyobb hullámokat vet Amerikában. Ugyanis Lindbergh a világhírű repülőezredes, aki először repülte át Amerikából Európa felé az Óceánra, rendkívül feltűnő és érdekes kijelentéseket tett a most folyó háborúról és Amerika jövőbeli magatartásáról. Többek között kijelentette, hogy Amerika ma épp oly kevésbé van felkészülve a háborúra, mint Anglia és Franciaország 1939-ben. Amerika hadseregének és hajóhadának együttvéve nincs annyi korszerű harci repülőgépe, mint amennyit Németország egyetlen hónap alatt gyártani képes. Ezzel indokolja Lindbergh ezredes háborúellenes magatartását. Kijelentéi továbbá azt is, hogy Anglia és Franciaország számára az utolsó győzelmi lehetőséget a német csapatoknak 1935 tavaszán történt Rajna-menti bevonuláskor indított azonnali támadás jelentette volna. Még hozzáfűzi, hogy a négy évvel később történt hadüzenetet pontosan négy évvel késelt el. Lindbergh ezredesnek kijelentése érthető módon nemcsak óriási feltűnést és riadalmat keltett Amerikában, hanem Rooseveltnek és háborús pártjának rendkívül kínos és kellemetlen perceket szerzett. Nyilvánvaló, hogy ez volt az oka annak, hogy az elnök a legutóbbi sajtóértekezleten ugyanígy feltűnő kijelentéseket kockáztatott Lindbergh ezredessel kapcsolatban. Ez a nyilatkozat habár diplomáciaisan, de mégis lényegében azt jelenti, hogy a világhírű ezredes, Amerika nemzeti hőst kizárta a hadsereg kötelékéből, amit Roosevelt alábbi módon szövegezett meg: Lindbergh ezredes olyan nagy fokon háborúellenes szelleműt tett tanúbizonyságot, hogy az amerikai légi

Hogyan viselkedett a szabadkai zsidóság?

Szabadkán a gazdasági élet legnagyobb részben a zsidóság kezében van. A jugoszláv éra alatt a zsidóság alkalmazkodó késszégével és főleg pénzével igen nagy lábon élhetett és egészen az utolsó napokig a legkíméletesebb magatartást tanusította. Az Irányítás nélküli maradt városnak a közvéleményét a saját szájak ize szerint igyekeztek befolyásolni. A nyomozás adatai megdöbbentő képet nyújtanak arról, hogy a szabad zsidóság óriási összegekkel pénzelte a csetnikeket, azután a kommunista ifjúság illegális szervezettel is felhasználta a csetnikeket terrorrelekményekre és maguk is közéjük elegyedve garázdálkodtak. Kiderült, hogy az utolsó két napon már nem is annyira a csetnikek, mint inkább ezek a fiatal zsidó kommunisták lövöldöztek, akiket a szerbek maguk is datavácoknak, oszvargónak neveztek. A zsidó szervezők lefellelőse után a lövöldözősek egyesapásra megszűntek. A hatóságok bebizonyítva látják, hogy a zsidóságunk is szerepe volt ezeknek a rémnapoknak a feloldozásában. Szabadka városa most már az első nagy tisztogatás befejezése után rendkívül megelégnék. Az utéak tömege vanak fellelőzött, mosolygó, lelkesen magyarázó emberekkel.

haderő a jövőben le fog mondani az ezredes szolgálatairól.

Még nem tudhatjuk, hogy az elnökeknek ez a kijelentése milyen hatást váltott ki az amerikai közvéleményben, amely amigymeg nagyon rajong a háborúért, de annál jobban lelkesedik nemzeti hőseért, Lindbergh és az amerikai közvélemény nagyrésze azt hangoztatja, hogy Amerika maradjon kívül a háborúról, mert Angliát már az amerikai segítség sem mentheti meg a vereségtől. Egyébként az amerikai közvéleményt kutató intézet megszavazta Amerika népét, hogy megállapíthassa, vajon a lakosság Amerikának a tengelyhatalmak ellen való hadbalépését kívánja-e, vagy sem? A népszavazás eredménye szerint *Amerika lakosságának 19 százaléka kívánja az Egyesült Államok hadbalépését, 81 százaléka pedig ellenzi.*

HIREK

HONLEÁNYOK PÉLDÁJA.

A kolozsvári Magyar Nemzeti Munkaközpont a következő felhívással fordult notájához:

— „Magyar nőt Áldozd véred hazáért! Ma, amikor bajtársaink nagyrésze hadi szolgálatot teljesít, az újkori orostudomány egyik legbiztosabb eszköze a vérdátmlesztés. Magyar anyák, honleányok, nemes áldozatkészletekre hívatkozunk titek és biztosa vessétek, hogy szövetségünk tagjai e téren is példát mutaljanak nemzetűségükről...”

A Magyar Vöröskereszt budapesti központja negyven darab levelezőlapot küldött le a Magyar Nemzeti Munkaközpont kolozsvári fiókjának, hogy a jelentkezők ezeken a lapokon tudósítsák szándékukat. A felbírás következtében már az első délelőtti minden lapot kitalítottak a derék honleányok. Egymásután jelentkeztek a szövetség tagjai, hogy önként ajánlhassák fel véreiket a nemes célra.

A magyar nő, az anya tudatára eszredt már annak, hogy háború alatt nem vonhatja ki magát a kötelesség teljesítés parancsa alól, hogy szolgátnia és áldozatot kell hoznia hazájáért. A finn-nők példája igazán ébresztő erővel hat most is és mindig a magyar anyák előtt. Kis nemzet vagyunk mi is. De ha lelki tulajdonságokkal, benső, sokszor lappangó értékeink kifejlesztésével kísérjük meg pótolni számbeli kicsinyiségünket, akkor nem kell félnünk a vesztől, bátran és megnyugodva vehetjük kezükbe a ferjat a foggyert.

Haszonbérbe adják a Csiki Magánjavak legelőit. A románok által elkobzott Csiki Magánjavak Erdély visszacsatolása után ismét visszakérültek a közbirtokosságok tulajdonába. A közvagyon terjedelme 54.515 katasztrális hold erdő, 8014 hold legelő, szántó és belsőség. Bekebell hivatalos becseréteke 105.820.000 aranykorona volt. Területén polgári leányiskola, internátus és fiúarvaházon kívül még sok közhasznú intézmények is voltak. — A Magánjavak

jobb mint 100.000 székely ember közös tulajdonát képezték, de a kiszájtítás után a románok a közeli román községeknek adták részben mint kiosztott földeket, részben pedig mint bérbeadott legelőket. Az erdősegeket például Bélbor, Békás, Holló és Tölgyes román gazdái kapták. A magyar kormány a visszacsatolás után Pál Gábor országgyűlési képviselőt bízta meg a törvénytelenül elkobzott vagyonombó átvételével, leltározásával és ideiglenes ügyvezetésével. Pál Gábor a vagyon át is vette már és a legelők bérbeadásával kapcsolatban a napokban meg is tette a szükséges lépéseket. Most már komoly remény van arra, hogy a két évtizeden keresztül idegen célokat és érdekeket szolgáló székely vagyon tulajdonosai céljait és érdekeit szolgálja.

Szolgálatba lehet hívni a nyugdíjasokat. A kormány rendeletet adott ki, amelynek értelmében a katonai közigazgatáshoz és a katonai közigazgatás területén működő közigazgatási, igazságügyi és üzemi szervekhez a kormány kirendelhet 70 évet még be nem töltött nyugdíjasokat. Ilyen szolgálattételre be lehet rendelni az illető beleegyezésével közszolgálatban nem álló személyt is.

Megkezdtek Maros-Torda vármegye székházának építését. Maros-Torda vármegye székházának befejező munkálatait rövidesen megkezdik. Az épület Marosvásárhely legszebb épületei közé fog tartozni.

Az elszakított állt területek szobra az országosállat.

PELENGÉR

A kis Jóska gyerek a román világban övodába járt. Természetesen román övodába, ahol a magyar gyermekeknek, akik anyanyelvüket nem is régen az anyanyeljjel szívták magukba, egy kukkot se szabadott magyarul beszélni. Hát ez a Jóska gyerek megérte a magyar világot, a magyar Erdélyt, a magyar Kolozsvárt, ahol román övodába járt. Az egész nagy fordulathól nem is sokat értett, de azt jól tudta, hogy ezután már szabad mindenhol magyarul beszélni. Ez a Jóska gyerek elment édesapjával a színházba, ahol az előttük lévő székeken két úr beszélgetett a szünetben. Románul. Jóskaának megütötte fülét a román szó a magyar színházban. Azt kérdezte: — Édesapám, ezek a bácsik miért unatnak románul?

— Szóf se, te gyerek. Nem szabad ilyet mondani, — torkolta le apja megütöközve az érdeklődő Jóska.

Jóska azonban nem hagyta magát, hanem megindokolta a feltevést kérdést így: —

— Miért nem szabad? Én nekünk az övodában miért mondták az övodások néni, hogy ne agasunk — magyarul!

Míndert csak annak a jellemzésére jegyeztük fel, hogy a szabad és művelt Nagyromániában már az övodások sem tudtak különbséget tenni a beszéd és az ugatás között, míhelyt magyar szót hallottak. Mit várhattunk volna hát a művelt nációállatokról...!

Árlejtes. Az Erdélyrészi Gazdasági Tanács felhívja az érdekelteket figyelmét, hogy a magyar királyi honvédelmi minisztérium árlejtes hirdetlet nagyobb mennyiségű hadigéru, tisztélkezdel felszerelés, patkoló-szerszám, taliga, konyha, alvász, hámszerszám és kötelneműek, sítb. szállítására. Az árlejtesen csak a visszacsatolt keleti (iparosai) vehetnek részt. Az ajánlatokat folyó év május 20-ig kell benyújtani. Az érdeklődők az árlejtes feltételeire vonatkozólag, részletes felvilágosítást kaphatnak az Erdélyrészi Gazdasági Tanács irodájában (Kossuth Lajos-utca 51. szám, Kolozsvár).

A miniszterelnök beszéde

Bárdossy László miniszterelnök nagyszabású beszédeinek tartott a törvényházban két házban. Rendkívüli időben állott az ország élére Bárdossy László, a legsúlyosabb órákban vállalta el a magyar hajó kormányzását. A gondolatok világos rögzítését, a férfias kiállás és felelősségtudás erényeitől ösztönzött erősebb vezető leghatározottabb állásfoglalását olvasta ki minden magyar a miniszterelnök beszédéből. A jobboldali keresztény magyar politika a tengelyhatalmak mellett működik tovább. Egységre kell törekednünk, főképpen szellemi és erkölcsi egységre, mert ez adja az erőt, amely biztosítja a nemzet boldogulását a jövőben. Minden bensős reform a nemzet egységét kívánja szolgálni. Erőnként és megerős-

désünket legfőképpen a szociális haladás meggyorsítása és a földreform szolgálja. A magyar fajvédő gondolat egyik legelsőantibb képviselője vette tehát kezébe hazánk vezetését. A fajvédelem gondolatát szolgálja az összeférhetetlenség kérdéseinek, de legfőképpen a zsidókérdésnek végleges és győztes megoldása is. A zsidókérdésben helyesnek talált álláspont hamarosan törvényes szabályozásban jut kifejezésre.

Bizalommal fordul minden magyar a Bárdossy-kormány felé a mai nehéz időkben. A nemzet megvan győződve arról, hogy tettekre, elhivatott magyar ember fáradozik az eddig még rendezett nem nyert nagy belső kérdések megoldásán.

Nemes adomány. Rednik Gábor földbírtokos néhány évvel ezelőtt Máraarosszigeten kijelentette, hogy amint a felszabadulás után, ha az első kakastollas csendőr megjelenik Máramaros földjén, 100 ezer lejt adományoz a csendőrségnek. A napokban Rednik Gábor dr. Székely Ákos országgyűlési képviselő társaságában megjelent a máramarosszigeti csendőrpáncsoknokság - és ott átnyújtotta a 100 ezer lejtnek megfelelő 3338 pengőt. Jegyzőkönyvet vittek fel az adományról és felterjesztették a miniszteriumba.

Hazafért magyar katonák beszélnek Szerbia utolsó napjairól. Az ősrészből megvert seregekből érkező bácskaiak érdekes dolgokat beszélnek a szerb uralom utolsó napjairól és a hadsereg felbomlásáról. Barhos Imre 31 éves palánkai gazda meséli, hogy március 10-én voltaképpen szabad mozgósítás volt és Ujvidékkel szemben, Péterváradon egy teljes hadtestet harcra kész állapotba helyeztek. Felvonultatták a nehéz tüzérséget is. A belgrádi puccs napján, amikor a kiskoru királyt trónraléptették, a szerbek el voltak telve a diadal mámorával, nagyokat ittak a medve bőrére, a tisztek és a legénység állandóan azt hajtogatták, hogy itt az angol segítség és a puccsal is csak azért kellett idáig várni, hogy az angolok felkészülhessenek Dél-szlávia megsegítésére. De most már reszkethetnek a magyarok attól, amit a szerbek az angolokkal együtt végrehoznak a német hadsereg ellen, mert aztán a magyaroknak is megmutatják, hogy kik ők. Számitá-

sukba azonban valami hita csuszott be, mert amikor néhány nap múlva az első német repülőszázadok elugtak Pétervárad felett, mindnyájan tudták, hogy azok Belgrád bombázására indulnak. A péterváradit hadtestet Sabác felé indították. Közben azonban a horvátok fellázadtak és Mitrovicánál a horvát lakosság is fegyverrel támadta a szerb katonaságot, amely nem ért el soha Sabác felé, mert egy német légítámadás teljesen szétszórta. A német gépek alacsony támadással géppuska-tűzzel végigsejterték a csapatokat a amikor legnagyobb volt a pánik, elődübörgött négy óriási harcikosci. A tankok a szétszilált csapatok mellett megállás nélkül robogtak el, de nyomukban ott volt a többi harcikosci is. A szerb tisztek lélepték rangjelzésüket, eldobták pisztolyaikat és a legénységet utasították, hogy fegyvereiket hordják egy rakásra. Ugyanígy beszélnek el a Sabác körüli harcok eseményeit mások is, azzal a különbséggel, hogy őket a németek a Mitrovica melletti Rumánál fogták el. Itt akartak megállni a szerbek, hogy felfejlődhesseken aztán Sabacánál, de a németek néhány óra alatt szétszerték őket és tüzérségüket is foglyul ejtették.

A főváros vagyona. Budapest székesfőváros vagyona az utóbbi időben igen nagy gyarapodást mutat. Jelenleg a székesfőváros vagyona ezer-millió pengő.

Adomány. A homoródszentmártoni Dávid Ferenc Unitárius Négyezet az árvízkarosultak részére 50 pengő adományozott.

ABLAK

Egy székely testvérünk levelét olvassuk. Friss és gondolatoktól dúd ez a levél, élettől és letre-készéssel van tele. Íróját meg lehetne említeni, nem kedvelnénk el semmi, annyira egészséges, bizakodó és hívő. A bajokról, a székely nép gondjairól beszél, tervezgeti gondossággal, eredeti és komoly megállapításokkal. Azt mondja, hogy a székelység gazdasági ismereti hiányosak. Az iskolázás és a népnevelési feladatok megoldását sürgeti. Szavát emeli a gazdasági lét hasonlóhoz ellen, akik hitetlenül gádzdagodnak meg. Sürgeti tehát a zsidótörvény szigorúbb alkalmazását a Székelyföldön. Hitelt kér. Adjanak hitelt a hazaféltű, a földet vásárló székelynek. Legfőbb gondja azonban a telepítés kérdése. Azt a gondolatot veti fel, hova lehetne a földüzant székely falvak népfeltesztet telepíteni? Mert nem helyes és nem végleges rendezés, hogy a bukaresti eselőrs után most Budapesten keressen boldogulást a falujában megélbétet nem találó székely-magyar.

Azokra a megyékre, azokra a falvakra gondolunk, ahonnan a multban, de különösen a román megszállás nehéz időiben kiszorult a magyar lakosság. Erősítsük meg ezeket a megyéket magyarságát székely vérrrel, telepítéssel, adjunk hitelt nekik, segítsük elő földvásárlásaikat. Ne tőrjünk, hogy székely fiúk és lányok százal városi eselőrsorban tengődjenek, mikor az erdélyi föld még azoknak is menedéket ad, akik nem a mi vérékből valók...

(m. I.)

Mit kell tudni az egres termeléséről?

A közméte, vagy népies néven egres, gyümölcs-termesztésünkben mondhatnánk csak utolsó rendű szerepet játszik, el lehet mondani, hogy az kertjeink llamupipókéja. Ennek oka főleg az, hogy nem biztosítanak részére a kertben megfelelő helyet, csak éppen valahol a kerítés mellett, vagy a teljes árnyéket adó gyümölcsfák közé iktatják be, nem is beszélve arról, hogy a gyümölcs leszedésén kívül nem foglalkoznak vele, nem részesítik semmiféle kezelésben, csak a gyümölcsöt szedik le, amely azután rendszerint olyan is, mint a reá fordított gondosság volt.

Más a helyzete ennek a gyümölcsnek például Svédországban és Angliában, ahol nagyon előszeretettel termelik és ezren felüli változataival egyike a legkedveltebb gyümölcsöknek. A reafordított gondozást azután dió, sőt kis tojásnagyságú gyümölcsökkel hálálja meg. Ezen állatok éghajlatai, talaj és egyéb viszonyai feltétlenül mostohábbak és kedvezőlenebbek, mint a mi kimondottan gyümölcstermesztésre hivatott viszonyaink. Az itt könnyebb szerrel előállítható nagy gyümölcsök nem a piac, hanem a csemegekereskedés kirakatának a színvonalát is elérnék. Lassuk tehát, hogy milyen kezeléssel tudnánk hasznóhajtóvá tenni közméte-termesztésünket?

A tenedők két csoportra oszlanak, első a cserje megfelelő elhelyezése és kezelése, a második a talaj termőerejének állandó egyensúlyban tartása.

A közmétebokrokat a lehetőség szerint napos, legfeljebb félárnyékos helyre ültetjük ki legelőszőrűben forgatott fűbe. Az ültetvény földjét, mint a gyümölcsös talaját általában ősz folyamán, lombhullás után felássuk. Télutóján, amikor a föld fagyra már kiengedett, a bokrok alját felkapáljuk, majd a bokrok körül tányért készítünk a trágyaanyagok és öntözővíz befogadására. Vigyázzunk azonban arra, hogy sem az őszi ásásnál, sem a tavaszi kapálásnál a cserje gyökereit meg ne sértjük. Elvirágzás után, amikor a kötődött bogyók borsónagyságukat elérték, az összes termőágakat visszavágjuk úgy, hogy egy vessző csak 10–15 gyümölcsöt hagyunk. Ezt a számot természetesen nem lehet csak általánosságban megállapítani, mert az erősebb vessző több, a gyengébb vessző kevesebb gyümölcsöt hagyunk meg az illető termőrész teherbíró képességének megfelelően.

Így cserjében legfeljebb 5–6 vesszőt hagyunk meg,

a többi eltávolítjuk, közülük az öreg megfásodott részeket még a téli metszés idején. Nyár folyamán a gyomtól való tisztartartáson kívül más teendőnk nincs. A terméssel megrakott bokrok földjét meleg időben megkapálni nem szabad, mert ennek hatására a cserje terméset vagy annak egy részét nem egyszer lehullatja. Aszályos meleg időjárás esetén kiváló hatással van a cserjék és a termés fejlődésére a ritkán, de bőségesen való öntözés olyképpen, hogy minder cserjének egy-egy egész kanával adunk a cserje körül készített tányérba. Hetenként egyszer, legfeljebb kétszer öntözünk. Az öntözést mindig csak este, naplemente után szabad végezni s utána a beöntözött földdel takarjuk be. Az öntözővíznek a lombzotot nem szabad érnie, mert ugy a lombzot megöntözése, mint a nappal való öntözés különösen a piros-termésű fajtaéknál gyümölcshullást idéz elő. A cserjék körül nyár folyamán jelentkező gyökérsarjakat töben kivágjuk, mert ezek szintén a termést gyengítik.

A letermett vesszők a már említett visszavágás következtében kihajtanak és a cserje erőssége szerint 2–3 hajtást fejlesztenek, melyek közül csak egyet, az elgerősebbet hagyjuk meg, a többi többől eltávolítjuk.

A különös kezelés második része az okszerű trágyázás, amelyet négy esztendőre osztunk el. Nevezetesen az első esztendőben tavasszal minden egyes bokor tányéjába 25 gramm szuperfoszfátot, 35 gramm kálicsót és 20 gramm pécisót, vagy más nitrogénes műtrágyát szórunk el és kapálunk be. Az első év őszén érett istállótrágyával trágyázzuk meg bőségesen a cserjék földjét. A harmadik év tavaszán cserjénként 10–12 dekagramm oltott meszet, vagy szénsavas meszet és 1 kilogramm kilógázatlan fahamut szórunk el és kapálunk be a földbe. A negyedik esztendőben szünteltetjük a trágyázást, majd az ötödik esztendőben azt az elmondott tervezet szerint előlről kezdjük.

Végül meg kell jegyezmem, hogy a közméte talaját gondozás hiányában különösen, de a fenti trágyázás mellett is 10–12 év alatt egyoldalulag kiéli, mely esetben leghelyesebb, ha a cserjéket a cserje és a termés visszaesésének észlelésekor felszedjük s szétosztva, megfelelően elkészített új talajba ültetjük át, ahol azok folytatják eredményes tenyészetüket.

A felszabadított Délvidék gazdasági jelentősége.

A alkotó elemekre bomlott Délvidék ősi magyar területeit honvédek kemény harcra lendítettek, mely nap alatt visszafoglalta. A magyarokkal együtt hazatértek az ott más nemzetbeliek is, akik a második balkáni uralom után a felszabadulás érzetével lettek újból tagjai Szent István birodalmának.

Ez a felszabadult föld újabb gazdasági erőforráshoz juttatta a Triadában legértékesebb területeitől megfosztott Magyarországot, ahonnan — Horvátországot és Szlavóniát nem számítva — 20.551 négyszögök mértéret Jugoszláviához, vagy hogy eredetileg elnevezték, a Szerb, Horvát és Szlovén királysághoz csatolt. Ennek a területnek — tehát a Horvátoknak, a Baranyai háromszögnek, a Bácskának és a Bánátnak — népessége az 1910. évi magyar népszámlálás adatai szerint 1.545.662 főt tett ki. A visszafoglalt területek magyarok mellett — akik a Bánátnál kivéve, egyedül alkotnak egységes népi tömböt — németek, szerbek, románok, horvátok és más szláv népek is laknak.

A terület gazdasági jelentősége szinte felbecsülhetetlen. A kitűnő termőföldön már a világháború előtt magas fokú állt a mezőgazdasági kultúra. Főterménye a búza és a kukorica, amit majdnem egyenlő arányban termelnek. A terméseredményre jellemző, hogy ott a világháború előtt évente mintegy 7 millió mázsa búza és 11,5 millió mázsa kukorica termett, míg Magyarországon 1940. évi terméseredménye 20,6 millió mázsa búza és 29,6 millió mázsa kukorica volt. A zab, árpa, rozs és burgonya mellett jelentős a vidék cukorrepatermése is. Az anyaországi 17,5 millió mázsaival szemben évente mintegy 3 millió mázsa cukorrepát a körülbelül ugyanennyi takarmányrepát termelnek.

A dusan termő rétek gazdag állomány tartását teszik lehetővé, úgyhogy a világháború előtt magyar uralom idejében a felszabadult területen 442 ezer szarvasmarhát, 733 ezer sertést, 296 ezer lovat és 675 ezer juhot tenyésztettek. Különösen kiemelkedik a sertésnevelés,

amit a sok és jó kukorica tesz lehetővé.

A sik terület bányászata jelentéktelen, de annál fejlettebb a mezőgazdasági ipara, elsősorban a malomipara. Kereskedelme élénk.

Igen nagy gazdasági jelentősége van a Ferenc, Ferenc József- és Béga-csatornának. Ezek a csatornák lehetővé teszik a vidék nagymérvű öntözését s elősegítik a kereskedelmi forgalom lebonyolítását. A megszállás éveit alatt ugyanis megbénult a Duna—Tisza közti hajózási forgalom. Most, hogy a Duna és a Tisza közének teljes visszacsatlósásával a behajózási forgalom újból megindulhat, nagyszerű fejlődési lehetőség nyílik az Alföld számára, ami tényregeesen fokozza mind az Alföld, mind a visszatért terület gazdasági jelentőségét.

Már e rövid áttekintésből is látható, hogy gazdaságilag is mennyire fontos volt visszazerezni azt a területet, amelyen ezer év óta annyi magyar verejték és vér folyt, amelyhez a hadi múlt diós hagyományai kötnek s amelyhez a munka jogán is ragaszkodnunk kell, az idők végeztéig.

Intézkedések a tavaszi mezőgazdasági munkálatok elvégzésére.

A mezőgazdasági munkálatok elvégzése érdekében a honvédelmi miniszter és a vezérkar főnöke elvették, hogy a honvédség e munkálatokhoz katonai segítséget nyújtson. Ennek alapján a földművelésügyi miniszter rendeleteileg szabályozta, hogy miképpen kell a katonai segítséget kérni. A gazdaságoknak kérelmekkel a községi előljáróshoz, illetőleg a polgármesterhez kell fordulniok és a segítséget az utóbbi igényli a legközelebbi katonai alakulat parancsnokától. A parancsnokság — amennyiben módjában áll — emberi munkaerőt, lovakat és járműveket rendel ki. A községi előljáróság (polgármester) a katonai segítség igénylésénél természetesen figyelembe veszi, hogy arra — a mezőgazdasági munkálatok elvégzésének biztosítása érdekében tett egyéb intézkedések mellett — milyen mértékben van szükség. A mezőgazdasági munkálatokat ugyanis a kormány másoként, különösen honvédelmi szolgál-

tatások igénybevételére révén is biztosította. Ha kell, mezőgazdasági munkára ki lehet rendelni alkalmas munkakötelezést személyeket, továbbá igénybe lehet venni gazdasági gépeket vagy eszközöket, fogatos vagy gépi járműveket, személy- vagy teherszállításra alkalmas állatokat.

E honvédelmi szolgáltatások lehetővé teszik, hogy a hatóságok végrehajthassák a földművelésügyi miniszter részletes utasítását, amely szerinti a rendelkezésre álló emberi, gépi és állati munkaerő kihasználását meg kell szervezni és a teljesíthetőség haláláig kell fokozni. Így azután — a katonai segítséget is értékesítve — sikerülni fog a termés zavarlatlanosságát mindenütt megővni és biztosítani, hogy sehol egy talpalatnyi föld se maradjon megműveletlenül.

Az országos tenyészállat-vásár forgalma.

A budapesti országos mezőgazdasági kiállítás forgalma, amint az összegzése során megállapítható, igen szép volt. A kiállított bikák közül 770, a tenyészkanok közül 630, ezenkívül nagyszámú tenyészkosz és nemes baromfi esérelt gazdát. Összesen 1600 törzskönyvezett tenyészállatot adtak el az országos mezőgazdasági kiállításon. A népies állattenyésztés feljavitására megvásárolt apaállatok értéke 1 millió 650 ezer pengő.

A figyelemreméltó számokon túl megállapítható, hogy a köztenyésztesbe jutott apaállatok után évente 35 ezer darab kiváló származású borjúra és 100 ezer darab törzskönyvezett leszármazású malacra lehet számítani.

A Hanga közgyűlése.

A Hanga Szövetkezet budapesti közgyűlése nagy érdeklődés mellett tartotta meg közgyűlését. A beszámolóból kiderült, hogy a Hanga forgalma egy év alatt 212 millió pengővel 254 millió pengőre emelkedett. A Hanga részvényeseinek 5 százalékos osztalékot fizetett.

A „MAGYAR NÉP”-et terjeszteni magyar kötelesség!

PIAC

A zsir, a szarvas és a sertés hús új árai.

Jelentettük, hogy a kormány teljesen újrajrendezte a sertés és a sertéstermékek forgalmát. A rendelet szerint hasított sertéseket kifizethető legmagasabb árak a következők: I. angol sonkasüldő legfeljebb 70 kg. vágott súlyig kilónként 2.39 pengő, 100 kilóig 2.33 pengő, könnyű sertés és jóminőségű öreg koca 2.21 pengő.

Budapestre a zsirszalonna ára bőrről kilónként 2.64, háj 3.10. kenyér- és tokaszalonna 2.60, zsir 5.30 pengő.

A sertésrészek legmagasabb fogyasztói ára a benne lévő csonttal, minden nyomaték hozzáadása nélkül történo árusításnál Budapesten a következő: rövid karaj 1 kiló 1.20, hosszú karaj 3.89, bőrös karaj 4, comb 3.30, lapocka 3.20, tarja 3.10, oldalas 2.20, csülök (első és hátulsó) 1.80, fej, fark 1.60 pengő. Közöm 80 fillér, tüdő, szív, lép 1.60, máj és vesevelő 2.40 pengő. A csont nélküli árusított sertés hús legfeljebb 16 százalékkal magasabb áron hozható forgalomba. Az ország többi négy körzetében szintén meg vannak állapítva ezek az árak, de természetesen alacsonyabbak a budapestiekénél.

Az I. minőségű nyers sertésbőr legmagasabb és egyben legalacsonyabb termelői ára zöldsulyban, változóan átadva: a visszatérít keleti és erdélyi országokra kolozsvári paritásában, az ország egyéb részén budapesti paritásában kilónként 1.50 pengő, a II. minőségű sertésbőr 10 százalékkal, a III. minőségű 20 százalékkal, a IV. minőségű 50 százalékkal alacsonyabban.

Terményárak.

Búza, 78 kg.-os 24 P.

Róza, 71 kg.-os 20 P. A búza és a rozs ára a nyugati határállomásokra, Budapestre, dunai hajóállomásokra és Szolnoktól délre eső hajóállomásokra vonatkozik. Buzánál a minimális ár 1.50 P.-nél nem lehet kevesebb a megállapított árnál.

Árpa, Sörárpa, elsőrendű 26 P. Sörárpa 25 P. Ipari, 68 kg.-os 24 P. Takarmány, 65/66 kg. 22 P. Takarmány, közminőségű 21 P. Kukorica 20.50 P.

Nagyjelentőségű segítség a mangalicacserítés hízlalásánál

A mangalicacserítés hazánkban a sertésfélézám túlnyomó részét teszi ki. A nagy uradatomtól a kiszagadág majdnem mindenki tenyésztő és hízlalja. A régi eljárás szerint azonban majdnem két év telt el, amíg a mangalics felhízalódott, mert hízába tulajdonképpen csak 16-18 hónapos korában fogták. Ez a régi hízlalási eljárás nem kifizethető, mert sokáig tart, a hosszú életidő alatt a megbetegedések kockázata és a két esztendővel továbbtartó takarmányozási költségek mellett csak két év múlva lát belőle a gazda hasznot.

Ma már azonban ismerjük az express-hízlalási eljárást, mely abból áll, hogy a már leválasztott malacokat hibába vehetjük és azok, életük 12-14 hónapjában akár 200 kg-ig is kifizek.

Az express-hízlalás lényege az, a választási malacokat egyidőben szára, zsírja és csontja is fejleszti őket mindjárt a választás után bilékarmányozásban részesítjük.

A bő takarmány mellett azonban a választástól számított 8 héten a malacoknak naponta, az első hónapban öt, a másodikban pedig 10 gramm PEKK-et és ezen adagnak körülbelül két és félseresét kievő FUTOR mennyiséget adunk.

Amennyiben a hízlalás ideje alatt a későbbi hónapokban a hízik átvesztetlanságot, vagy lábfájást mutatnak, úgy pár napig ismét elkezdhetjük a PEKK-et adagolni, míg a tünet meg nem szűnik.

Nagyk a PEKK és FUTOR mellett a tölta előnyök és alig számbavehető felhasznált mennyiségek beszerzési költsége.

HOGY GAZDÁM ELŐBB JUSSON HOZZÁ

A 20-30 PENGŐS ARKIEGÉSZÍTÉSHEZ ÉN NAPONTA NÉHÁNY FILLERBE KERÜLŐ

PEKK-et

és FUTOR-t KAPOK

S HÓNAPOKKAL ELŐBB EREM EL A JUTALMAZÁSI SÜLYT, MINT NEMPEKEZETT KARTÁRSAIM

A „Magyar Nép” díjtalan felvilágosítást ad a beszerzés helyéről.

Május 15-ig lehet fát kitermelni.

A földművelésügyi miniszter az erdei fakitermelésnek, továbbá a vágás területek kitakarításának az erdőgazdasági üzemtervekben előírt határidejét május hónap 15-ig meghosszabbította. Ez a rendelkezés nem érinti azokat a korábbi rendelkezéseket, amelyek a magas helységi erdőkre vonatkozólag a kitermelés határidejét május 15-ike utárra állapították meg.

Kilencven esztendő nagy idő!

Tíz híjján 100 évi... Ennyi időt lát el bennünket gondjók füstölő válóval a Dohányjövődék. Ez a esem. évszázados tapasztalat költőez. Nagygyakorlatú dohányvegyészek a szakértők serege évtizedek óta igyekeznek a legzamatosabb és legizletesebb dohányleveleket összeházasítani, amíg végre sikerül megtalálni az igaz. Köstöljék meg a Nemzetközi Váshelysziően töltött vásári Memphicigarettáit. A dohány-eugenetika ad daját...

Magyar nemzet verses története

DAK BÉLA LESZ A KIRÁLY

A király lelkét nagy, nehéz gond nyomja:
Mikorra érí, kié lesz a trónja.

De nem volt, kit a nemzet várhat,
Bár gyermeke, nem is egy, akár hat.

Edésében ért a hír füléhez,
Mikinek vaksága apja emlékéhez
Mint sötét folt, s égeti is ného:
Mégmiatta megvakított Béla.

Ésörnyű tettét most im helyrehozza,
Mikrálynak Bélát menten hazahozza.
Ese baj belőle, ha valónak is mondják,
Majd hordják országának gondját.

Herceg imhát háza kerül végre,
Ese gondolt, a királyi székre.
Mik örökösnek nyíltan nyilvánítja,
Mikédül ne legyen: meg is házassítja.

Évezekelvén atyja gonosz tettét,
Mik ő is élete keresztjét,
Mik en, törösten, de lélekbe tisztán
Mik a magyar múlté jó második István.

A néhai bárány

napról kezdem, mikor a felbök elé harangoz-
lok. Szegény Csuri Jósának egész hólya-
a tenyere, míg elkergette a határból Istene-
te haragját, melyet a villámok keskeny
ával hiába igyekeztek beszegni pirosnak.

nden érezte az Isten közeledő látogatását, a
briadtak éji fekvőhelyeiken és felrepülve gá-
a fák recsegve hajladoztak, a szél össze-
az utak porát s haragosan csapkodta fölfelé.
kéné asszonyom sárka kakasa fölzállt a ház-
és onnan lukorikolt, a lovak nyorítottak az
an, a juhok pedig egy esomóba verődve riadoz-
varokon.

nden a harangszó, mely fonségesen rezgett a
an, egy kis eső híján, s az is inkább használt,
rtott, elfordította a veszedelmet. A kísértetle-
ládó búzaföldök és lukoricszárak megállat-
ssankint kitisztult az ég. S csak a megdagadt
ömpölygő vize, amely szilaján, zúgva vágta-
a kerek alatt, mutatta, hogy odafönn Major-
soltó környékén nagy jégeső volt, vagy talán
akadés.

No, ha most az egyszer ki nem csap az a patak
s ki nem önti a bodokiakat, mint az ürgét, akkor
örülhetnek szegények.

Megnépesült a part s itt-ott megvilant egy-egy
ásó vagy kapa. Az öreg Sós Pál még esákllyát is
hozott. A gazdák barázdákban eresztették le a folyóba
az esővizet. Csak aztán vissza ne térjen többed me-
gával!

Piszkosan hömpölygött alá az ár s a patak tö-
mött fűzbokrairól nemcsak a leveleket tépdelte le
alúl, de a kérget is lehámozta; itt-ott kirepedt az ol-
vadékony földből egy darab s elnállt a vízben.

Gerendák, ajtók és mindenféle háztészkezők
úsztak a hullámokon, szakajtó, zsup és ablaktábla.
(Egész házakat mosott el a víz valahol!) Aztán jött
egy petrence, utána pedig valami négyszögletes tus-
kót gurítottak a habok...

A holdfény éppen oda vágódott. Nem tuskó biz
az, de tulipános láda s nini, egész esuda, milyen szé-
pen ül ott a tetején egy picike bárány.

Az ám, most, hogy im a partnak hozza a szél,
Tóth Pernye Jánoséktól egészen jól látszik, amint
két hátulsó lábát alászedve, az első lábaeszával meg-
kapaskodik. Szép patyolat gyapjas, két fekete folt
van a hátgerincén, piros pántlika a nyakában. Na-
gyon szerethette valahol valakit!

Olyan türelmesen ül az ide-oda billenő jóságon,
mintha jósztárból hajókáznék s ha mekken is néha,
csak azért, mert éhes. Pedig itt még ehetik is, ha a
láda bolondjában utoléri a petrencét. Nincs valami
messze... amott fordulni a Périék pajtájánál! Nosza,
szaladj hát utána öreg láda!

Nézték egy darabig, hogy majd csak előbuknak
a kanyarodónál, de meg nem láthatták. Elyelte nyíl
ván a sötétség, vagy hogy talán Sós Pál uram fogta
ki útközben a esákllyával... amint az majd kiviláglik
reggel.

Hanem hát azt mondja ő kigyelme, hogy ott volt
ugyan, de színét se látta a jóságnak, ami úgy is
van akkor, ha olyan módos, tekintélyes ember állítja,
ki már az idén is keveselte a mezőbírói hivatalt, mert
öregbíró lesz, ha élnék, eszendő ilyenkorra.

Ámbátor, ha már szóba jött a bárány, mégis
furesa eset, hogy míg a felső végén mindenki tud
róla, Sós Pálék kertjénél egyszerre nyoma vész, az
alsóvégiek közül már nem látta senki.

Amennyi itt a rossz nyel, még mindjárt más-
nap, ott a hálaadó misén is csak addig piheutek, míg
az imádságos könyvek leveleit nyálazták, ahol pedig
az Úr kímélő kegyelmét kellett volna inkább meg-
köszönni, amiért nem sújtotta a falut..., de amennyi
itt a rossz nyel, százan is kinyújtják lapátuk, hogy
a mások becsületét horjadják el rajja.

Nyomban nekiestek a gyanusítással Sós Pálnak:
csak ő búzhatta ki, senki más, a ládát! Hanem hiszen,
az Isten nem alszik, rossz tűz el nem alszik, maj-
marad ez annyiban. Kerül annak gazdája akárhon-
nani

Súgtak, búgtak, (hogy ugyan ki szolja az ilyeneket az újjából!), ennyi meg annyi tömérdék régi ezüst tallér volt a ládában.

Ami igaz, igaz, lehet az öregnek is tarka macskája, mert a „nagyitalú“ Mócsik György, a gózoni szűcs, olyasfélélt mondott a minap ittjártában, hogy ebben a dologban, ha nem volna lakat az ő száján... Ki tudhatja hát! De ez már egyszer mégis bolond beszéd, az ezüst tallérokról.

Pedig nem volt abban a ládában egy veszett garas sem, hanem (ma már tudjuk) benne volt a szép majornoki Baló Ágnes kelengyéje: három perkál szoknya, négy szélből az egyik, hat olajos kendő, nyakba való kettő, ezüstösattos mellény, tiz patyolat-ingvill s azonkívül a mente, meg egy rúmás csizma, újdonaúj, még a patkó se volt ráverve. Szegény Baló Ágnes, benne volt abban a ládában minden!

Hogy az ár elmosta a csöszházat, elmosta a házasságot is. Gúnya nélkül nem léphet az oltarhoz szegényszemre. Már mindene megvolt, pedig beh keserveen, mint cseléd szerezte, minden ruhadarabot egyenkint. Szüiretre lett volna meg a dolog — legalább úgy mondta az utolsó szombaton maga a vőlegény, — de most már vagy létez valamikor, vagy sem.

Bezzeg a búbénat venné fel Baló Mihály házát, ha a ház megvolna s ha nem éppen a miatt venné fel, mert a víz felvette. Ágnes majd kistírja két ragyogó szemét, pedig legalább ő vigasztalná azt a szegény Borosa gyereket, kinek a búránya veszett el gonoszul, a tarka Cukri báránnya, akivel együtt játszott, együtt hált... Jó, hogy a cudar Bágy elöntötte a rötöt is;... úgy since már, aki selyem fűvét meg-egye, mert a kedves, édes Cukri bárány oda lett...

Milyen szépen rágogatta farkát, még az utolsó nap, ugrándozott ott kúna a verőfényen. Borosa picike tenyerét hogy megnyalogatta, jámbor szemével nyujasan bámulta, mintha érezné, hogy utoljára látja!

De hátha megkerül, hátha visszahozzák?

Jött is hetek múlva valami nesze az úszó ládának, amelyiken egy bárány ült makkosul, mintha örizné. Látták Csoltón, sőt még Bodokon is, körülbelül éjféltre vitte odáig a haragos folyó.

No ez, ha úgy igaz, nem lehetett más, mint a Baló lányok kincsé! El is indult Baló Mihály azonban. Majd kikeríti ő a lányai igaz jószágát, ha térdig kopik is a lába.

S így esett meg az a csúfság Bodokon, hogy a legmódosabb ember házát kikutatták. Istenem, de csak nagy úr is a törvény! Maga volt ott a bíró meg a tizedes, mert Baló Mihály a pletyka után indulva, a hatalomhoz fordult.

De nem volt foganatja; semmit sem találtak a Szentpörtán. Bosszúsan indult haza Baló, lányai egész a kórtárig eleibe jöttek, ha vásárba lett vón, se várhatnák jobban.

— Megvan-e a bárány? — kérde Ágnes hangon. Jaj, dehogyan is merré a ládát kérdezzék! Még tán el is ájulna, ha hirtelen azt hallaná megvan.

— Se a bárány, se a láda. Pedig mindegyik kutatót a bíró annál az emberről, akire gyűlölt. Apróra elbeszélte, amit tudott. Ágnes fejét rosszalóan csóválta.

— Kend, az erős, a hatalommal mentem most én megyek, a gyenge — szólt dacosan — furfang lesz a fegyverem.

Csak a gyermek nem szólt. Pedig még volt: a leggyengébb.

Egy hőtig járt oda Ágnes, kutatót, fűzőt, fűt-lát kikérdezett, Gózonban is megfordult, ott leánya van férjnél Sós Pálnak, hátha ott van a ruha? De nem ment semmire, sőt még tetejéig is betegedett, kocsin kellett érte menni Bodokon.

Hát lám, hátha volt az Ágnes útja is. Nem tett sem a hatalom, sem a furfang. A gonosz nagyobb ezeknél.

Hanem ha tén elindult volna az igazság, átruhában, nem kerülő úton, nem pallossal, csak pusztá közelít... Le kellett most már menni a reményről is. Kár volt akár egy szalmaköteget keresztüll tenni ebben a dologban: most csak szabba fordul.

Nem csak a hozománya van oda a szegényeknek, hanem most már az egészsége is.

Ahogy érte mentek, vánkost és dunyhát a kocsikulcsba, Boriskát is magával vitte az öreg, lásson egy kis világot ő is. Nyolc éves innes s még nem volt ki soha a faluból, nagyon az vagy mit is beszéltek, hiszen régen nincs más szegénynek!

Nagyobb volt az ijedelem, mint a bánat, nehogy a kocsit megrázza, gyalog vint mind a hármán a kövezett nagy utcán keresztül a haranglábnál majd felülnek, Ágnes olyan a dén lépdelt, hogy akár hazáig kibírná.

Hát amint a Csorba Gergelyéktől beforog a Kocsipálék csúre mögül egyszer csak szöcske az egész előjáróság, meg a fűemberek, közük Pál uram is, finneposen felöltözve újdonaúj mőnben, mely panycókára fogva lögött a vőlegény. Igaz biz' a, az új templomot szentelték itt fő napon.

— Nézd, Boriskám! Nézd meg jól azt a hajdú magas embert — súgja kis hűgának Ágnes az vitte el a Cukrit.

Eppen a község házához érték ő kegyesen minthogy Sánta-Radó Ferenc uram azt találja jegyezni a földre, hogy új zsup kellene rá állottak a falu hatalmasai s műértőleg nézgettek őska exterbaját. Már csak különös az, hogy a kopik a világon, még a községháza is!

na félénken nézte meg azt az embert, nagy
nei tele lettek könnyel.

Ne rángass hát -- förmedt rá Ágnes s el-
e a kezét.

Nem én... csak megrezzentem... Mintha a
fittam volna felém szaladni a levegőben.

özben ők is odaértek a falu házához. Baló
aram dicsértecséket mondott és tovább ment,
em különben. De nini, az a bolond gyerek
odamegy egészen közel s még meg is szólítja
italmas embert. Ejnye no, mire való az!

Bácsi! — szólt csengő szelíd hangon. — Adj
báránymot!

tanácsbeliek összenéztek. Kié vajjon ez a szép,
aró lányka?

Adjja vissza a báránymot! — ismétlé s a vé-
rmereki hang úgy süvített a levegőben, mint
áttynakó.

Pál odanézett fanyarul, azután megigazította
lócosan fézfíre fogott deres haját s nyájasan

Miféle báránymot, fiaeskám?

Az én Cukri báránymot, a két fekete folttal
piros pánthika a nyakában. De hiszen tudja
ugyan jól...

Nem láttam én a te báránymot soha — szólt
másit kedvetlenül. — Takarodj innen, az!

...
odafordult a tanácsbeliekhez:

Biz ez már régi fedél, bíró uram, beesurog
...

— Be ám, — de a kelmed fedelén is nagyon be-
esurog, úgy nézem. Alighanem lyukas az valahol, Sós
Pál uram.

Fülig vörösödött ő kigyelme a bíró gúnyos vád-
jára.

— Esküszöm, bíró uram, ebben a báránymot-
ban...

A gyermek bámészan nézte a jelenetet, amint
ingerülten hátrább taszítja ködmönét s kezét elő-
vonván alóla, felemeli két húsos ujját az égre.

— Esküszöm kendtek előtt, itt a szabad ég alatt,
az egy élő Istenre...

A gallér-zsinór megereszkedvén a rántásban,
magától oldódott s a nehéz új ködmön kezdett lassan-
lassan lefelé esüszni, mígnem a csipőktől egyszerre
leesapódott a földre.

Boriska sikohtva egy szökéssel termett a leesett
ruhadarabnál.

Mindenki ránézett. Még a vén Sós Pál szájában
is ott akadt a következő esküszó.

Jó is, hogy ott akadt.

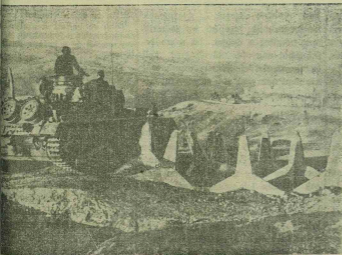
— Cukri! Kis báránymot! — kiáltott fel a
lányka fájdalmasan.

Lehajolt. Fejecskéjét odaszorította, ahol a bélés-
en két barna folt látszott...

Ügyes szíesmunka és szép tisztára mosott bi-
ránymotból volt az egész bélés, hanem az ismerős kí-
zepe mégis a legkülönb.

A kis Baló Borena könnyhullatásával még tisz-
tábbra mosta.

Mikszáth Kálmán.

A volt jugoszláv határt or-
szágunk felé ilyen hegyes,
sírkőszerű beton akadályok
akarták megvédeni. A magyar
páncélkocsik azonban nem tor-
pantak meg. Szinte jászai köny-
nyedséggel porlasztották szor-
te, döntögettek ki, hogy át-
törjenek az elrablott magyar
földre. Törték is. A magyar
délvidék ma más boldog és
mindenkor magyar maradt.

Apróságok - Adomák

A legújabb német találmány
a zajtalan repülőgép.

A repülőtechnika egyik legnagyobb problémája az, hogyan lehetne a motor zaját csökkenteni. A polgári repülés körében is sokat foglalkoztak ezzel a kérdéssel, de természetesen sokkal nagyobb jelentősége van annak hadiszempontból. Köztudomású, hogy az ellenséges repülőgépek közeledését motorjuk hangja árulja el, ezt a zajt „füllelik” a légvédelmi alakulatok. Az a légi erő tehát, amely először lesz képes gépeit zajtalanra tenni, óriási előnyhöz jut. Németországban néhány év óta nagy szabású munka folyik ennek a célnak elérésére, a legkiválóbb feltalálók egész sora kísérletezik laboratóriumokban és repülőgépvárakban. Szakkörök véleménye szerint a megoldás titkára már rájötték, az alapelveket tisztázták és a kutatók olyan sláidumba értek, hogy a gyakorlati megvalósítás talán már csak igen rövid idő kérdése.

A hannoveri Clemens Baatz művek laboratóriumaiban értek el eddig legnagyobb sikert. Kühne mérnök és a német népaúto híres konstruktőre: Porsche vezetésével folytak itt a munkák olyan eredménytel, hogy a berlini technikai társaság zártkörű ülésén már be is számoltatták róla. Az általuk gyártott zajtalan motor hengereit kizárólag könnyű fémből készítették. Kühne mérnök bejelentette, hogy tapasztalata szerint a dugattyú legegyszerűbb alakja nem kerek, hanem tojásdad. Arra törekedett, hogy a motor mozgatható részeit csökkentse, illetőleg úgy szerelje őket a kardánvezetelyre, hogy működés közben ugyszólván semmi zajt ne keltsenek. Körülbelül nyolc hónap alatt ezelőtt sikerült az első benzinüzemű, zajtalan robbanómotort elkészíteni és jelenleg hasonló elvek szerint igyekeznek átalakítani a Diesel-motort is. A dessau-i Junkers-gyárak vezető mérnöke, Zindel dr. különös érdekmeket szerzett az új motorok tervezése terén és főleg gyakorlati tanácsokkal szolgált.

A munka nehezen tehát a német technikusok túl vannak, de most kö-

vetkeznek egy nem kevésbé fontos feladat: a fémeggyártás problémájának megoldása. Igen sok részét az új motoroknak tovább kell tökéletesíteni, mielőtt az gyakorlatilag is használható lesz.

Az Északi-tenger partvidékén és Lengyelországban a németek már próbarepüléseket végeztek a zajtalan motorral felszerelt repülőgépekkel. A gépkocsik zaja az utakon már elnyomja az egészen alacsonyan repülő gépek hangját, amelyek szinte némán usznak a levegőben, mint vízben a halak.

Selyemtenyésztés.

A selyemtenyésztés nemzetgazdasági jelentősége közismerten nagy. A műselyem ugyan újabban nagy versenyfarsa a valódi selyemnek, de vannak szövegek, amelyeket csakis hernyóselyemből lehet készíteni. A műselyem tartósságában nem versenyezhet a valódi selyemmel. Részint ezért, részint pedig azért is fontos a selyemtenyésztés, mert azaz a legszegényebb ember is foglalkozhat. Semmi előzetes befektetés nem szükséges hozzá; szobája, padlása csaknem minden falusi embernek van. Ezenkívül be tud szerezni néhány kéve szappot, hogy a hernyók számára rácsot készíthessen. De van egy másik lényeges ok is. Tavasszal, amikor kereset jóformán alig van, éppen a selyemből után járó első pénz az, amit a gazdaember aratás előtt kézhez kap. Azt is számításba kell venni, hogy a selyemtenyésztéssel járó munkát öregek és gyermekek is elvégeztetik, csupán az nehezíti meg némileg a dolgot, ha a szederfalombot nagyobb távolságról kell hazahozni. Jelentékeny munkaerőt azonban nem von el a selyemtenyésztés a nagyobb mezőgazdasági munkáktól.

A szederfák ültetése községi utak mentén és közterekre már több mint félszáz esztendő óta el volt rendelve s ezt sok község rendszerben végre is hajtotta, úgy hogy tulajdonképpen igen sok vidéken lehetséges volna a selyemtenyésztés felkarolása. Ennek az ismertetésére és megkedveltetésére tulajdonképp elsősorban a tanítószág volna hivatott. Ugyszintén arra, hogy a lakosságot minél több szederfa ül-

telésére buzdítsa, mert csak kedhet jelentős tényezővé a tenyésztés. A selyemtenyésztésnek kapja a gabók bevételeiért magasabb árt, ha azok jól megválogatva. Mert elsőrendű és csak elsőrendű, vagyis a gabók után nyerhetünk. A királyi selyemtenyésztési szék Szekszárdon van, ahonnan utasítás megkapható, hogy az ingyenes pete is, nem szederfagazda felköltséggel, hanem 2-3 éves szederfagazda felköltséggel, akik érdeklődnek a tenyésztés iránt és szeretnék az uton is némi keresethez.

Oroszországban vannak esata magyar ereklly

Lapunk egyik számában lékeztünk a mohi esata gy fordulójáról. Az évforduló esolatban érdekesnek tartunk említeni, hogy a mohi esata erekllyei Oroszországban Hogy jelenleg melyik gy őri az erekllyeket, pontosan bet tudni. A megállapítás nem illőzik különbözőbb nem Örvendete volna, ha a 48-tólán a mohi esata erekllyei lérnének Magyarországra.

Még hozzá felkézelt

Egy kelektya legényt a társai a vonaton, hogy mi dolog meghuzni a veszefekőknek sikerül, az egy rántás állítja az egész vonatot.

Több se kellett a mulya és megrántja a fogantyút. Az eszo megáll és a kalauz hant terem.

— Ki huzta meg a veszfekőt a kalauz mérgesen.

— En — jelentkezik nyomoktya.

— Ugy? — nézi szavón a

A legény pedig kidüllesz és ragyogó ábrázattal monsz:

— Még hozzá felkézelt!!!

Zrinyi Miklós, a költő

„Olvasó barátom! Iszszik itt valami jónak, Aszerint munkálkodjétnünknek, Hazánkknak, nak hasznára és magajó letére.”

három hónap alatt öt gyermeke született,
prágai műszaki tisztviselő te-
nek husz hónappal ezelőtt két
gyermek született. A ma-
gát ismét megjelent náluk a nő-
ezultal az anya hármas ikrek-
dott életet, két fiúnak és egy
leánykának.

rendes volt Középszámban.
számban, orosz főhatalom alá
területen, nagy földrendés
a földrendés Garn vidékét suj-
legerősebben. Az anyagi kár
nagy, emberáldozatok azonban
nincsenek.

Akkor is ott marad.
és alezredes egy magasztal
állítására küldte Bem apó.

Ő, alezredes ur, ott marad
addig, ameddig tarthatja magát!
és ha már nem tarthaton ma-
gát.

Akkor is ott marad!

A cigány menekül.
Bocsánat, tekintetes uram, hogy
márha menekültem, de egy ló a
tombban jár.

Artán ugy félsz a lóitól?
A lótló nem, csak a csendőrtől,
a lója ül.

THE PREMIER Nr. 60.
LONDON
ERWOOD és CORONA

ÍRÓGÉPEK

aktív amerikai és né-
róp és sokszorosítók-
tekből. Speciális javító-
és összes rendszerű gépek részre-
szel
épek
rákára 99
RAPID
ÍRÓGÉPVÁLLALAT
KOZSVÁR, DEÁK FERENC-UTCA 33

TANÁCSADÓ

Azon előfizetőink részére, akék bár-
mely ányból kifolyólag tandesra zo-
rulnak, ezen rovatunkban készségesen
megadjuk a választ. Tekintettel arra,
hogy a szakértőinknek a tanácsadást
fizetőink kell, felkérjük olvasóinkat,
hogy a beküldött tandeskerő levélhez
mellékeljenek 70 fillért (orvosi tandes-
sokért 1 pengő), könnyebbség okáért
bélyegben. A tanácsadás költséget mi
nem fedezhetjük. Ha a választ levél-
ben kívánják, ezenfelül még külön
postadíj is beküldendő. Csak azokra a
levelekre válaszolunk, amelyekhez a
pénz is csatolva van. Fenntartjuk
azonban azt a jogot, hogy olyan leve-
lekre, amelyek kitérdősek, a választ
lapunkban adjuk meg.

F. J. A törpe alanyra oltott gyümö-
lésefák gyökerei nem hatolnak mé-
lyen a talajba. Így például a paradis-
omalmátra oltott fák gyökerei 40-
50 centiméter mélyen hatolnak a ta-
lajba. Hasonló a helyzet a birare oltott
körtétfák esetében. A törpe gyümöle-
sfák tehát nagy sikerrel ültethetők
olyan helyeken, ahol az altalaj nem
megfelelő mindben a gyümölesős
előjaira. Földológ, hogy legalább egy
60-70 centiméteres réteg legyen a talaj
felső részén, hogy a gyökerek elhelye-
kedést találhassanak. Természetesen,
ha az altalaj a felsőtalajban különleges
hibákat okoz, úgy azok a törpefák
esetében is jelentkeznek.

L. J.-nd. Főzse alkalmas növényi
olajok a különböző ödes és kötes-
tésták kísítésénél vaj és zsir helyett
lehet használni. Természetesen próbát
kell tenni arra vonatkozólag, hogy mi-
lyen arányban kell csökkenteni vagy
szaporítani az olaj mennyiségét a zsir-
ral vagy vajjal szemben.

Megjegyezzük, hogy Németország-
ban általánosan használják tészták készí-
tésénél vaj pótlására a növényi ola-
jokat. Sajnos, nem tudunk receptek-
ket szolgáltatni arra vonatkozólag, hogy
az egyes tésztákban az olajnak a vajjal
vagy zsirral szemben mi a helyes
aránya. Ajánljuk azonban, használjon
kis mennyiséget, hogy abban az eset-
ben, ha a próba nem sikerül, károso-
dás ne érje.

K. I. Az erdei föld nem minden ese-
repen növénynek való. Az erdei földek
nagy része ugyanis savanyú és csak
néhány növények kedvelik. Arra övze,
hogy melyek ezek a növények, kertés-
zeti munkánk és kertészek tudnak fel-
világosítást adni.

SZERKESZTŐFÜZETEK

Atább felsőroblatnak köszönetet
mondunk a bejelentett új előfizetőktől,
M. P. Kisköde, I. L. Kuküllőkefény-
falva, E. I. Nagyteremi, N. F. Szamos-
krassó.

ELŐFIZETŐINKHEZI A kiadá-
sunkban megjelent 1941. évi Erdélyi
Magyar Napárt mindazon előfize-
tőinknek megküldjük, akik hátrálé-
kaikat kiegyenlítették. Mivót a nap-
tár lapunk mellékleleképpen szerepel,
ezért lapunkban azon előfizetőinknek,
akik híjlatltek mult év végéig száló
hátrálékaikat, a lapendányiukhoz
csatoljuk és úgy küldjük meg a
napárt.

Megbizottaink közül Vinczeffy Són-
dor, valamint Máthé Lajos Udvar-
hely, valamint Háromszék megyében vé-
geznek kiküldetési munkát, míg
Tóth Imre a Sztámr megyében
levő hátrálékos előfizetőink keresé-
fel. Kérjük megbizottainkunk néma-
sak a hátrálékok, hanem a f. évi díjat
is kifizetni, mert a pénzre igen nagy
szükségünk van.

Olyan megyékbe és községekbe,
ahova eddigeserint megbizottaink rö-
vid időn belül nem mehetnek ki, oda
küldött postautalóval küldünk és
kérjük azokat, akikhez ilyen utaló-
vány érkezett, sziveskedjenek az ott
feljuttatott hátrálékok az utalvány
felhasználásával beküldeni.

- A következő befolyt pénzeket nyu-
gatózzuk: P. A. Szinórváralja 5.20, M. G.
Alsóferencely 14 (kőreó szerint elin-
tőve), F. J. Egeres 5.20, özv. H. F. né
Bánffyhyunad 5.20, Ó. I. Marosjár 5,
B. I. Sepsikőreóspatak 6, D. B. Sopsi-
szentgyörgy 6, K. I. Parkasszó 2.60,
B. E. Kide 2.70, ifj. S. F. Fieklő 10.30,
N. S. Mieske 4, K. I. Biharódszeg 6,
K. D. Kide 2.70, D. J. Magyarórkereó
4.26, K. L. Erkeszerő 5.20, O. L. Homo-
rodremeta 5.15 Pengő.

APRÓ HIRDETÉSEK

Csélőgép acélvázás, golyóesapózás,
üzemképes állapotban, teljes felszerel-
léssel, benzintartóval rendkívül árok
miatt sürgősen eladó. **Közéleti bíró,**
Vise, Kolozs megye, n. p. és vasut-
állomás Alsószék.

Juhsajtót vennék 2-400 juv összes
termékét egész idényre lekötvé. Ügy-
szintén napi 100-200 liter tehén és bi-
valy tejlet. — Közlelbbit Kolozsvár,
Timár-utca 5 szám.

T. EGYETEMI KÖNYVTÁR
 KOLOZSVÁR
 Szent György tér
 Bolyai utca

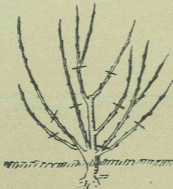

Kivirágzott a májusfa,
 Mindenkinek van rá jussa,
 Tűzze fel a kalapjára:
 Magyar földön nyílt virága.

Tanuld meg!

Hogyan kell metszeni a bokorrózsákat?

A bokorrózsákat rendszeres metszésben kell részesíteni, mert csak akkor fejlődnek jól és virágoznak szépen. A bokorrózsák metszése nagyon egyszerű feladat. A gyenge nő-

Bokorrósa helyes metszése.

vérű fajákat három szemre, az erősebb növevő fajtákat pedig öt szemre kell visszametszeni. Minél gyengébb valamely ág vagy tő, annál kezelebb szemet hagyunk meg, hogy a hajtások erőtelesebb legyenek.

A mérés tudománya a konyhában.

A konyhai receptekben megadott mértékek sokszor okoznak zavarokat. Különösen akkor, ha nincsenek pontosan megadva, vagy pedig olyan fog a főzéshez, aki kezdő és nem tudja, hogy az adatokat hogyan alkalmazza. Ezért célszerű a következőket figyelembe venni:

8–9 boros pohár folyadékkal egy literes üveget lehet megtölteni. 6 evőkanál anyag egy borospohár. Egy borospohár folyadék súlya 120 gramm.

Egy csésze híz 100 gramm. Egy csésze rizs 180 gramm. Egy evőkanál megfelel három hávéskanálnak. Egy evőkanálnál 15–20 gramm száraz anyag és 30 gramm zsír fér. A diónagyágú vaj súlya 20 gramm. A tojás nagyságú vaj súlya 65 gramm. Ha ezeket az adatokat egymással összehasonlítjuk és kis számításokat végzünk, sokatmeg fogjuk az ételrecepteket elköszönni.

A fák metszése.

Az őszel elültetett fákat, ha még nem részesítettük metszésben, most már haladéktalanul meg kell metszeni, mert, ha a rügyek kifakadtak, többé nem szedjük a fákat vágni. A díofa kivételével tavasszal az összes fák meket vissza lehet vágni. Tekintettel arra, hogy az ültetésű fák gyökereiből ilyenkor már beforttak, a fát tönkben kibevetik a metszés által keletkezett sebeket.

Büntetés jár a rossz patkolásért!

Tanulásképpen az alábbi újsághírt közöljük: A lány László, szatmári lakos feljelentést tett a lovadalólovától a patkolás után lestantul. A rendőri bíróság a jelentés alapján eljárászt indított a lovadaló ellen s ugyancsak eljárászt indított hivatalból az alkotvédelmi törvény megsértése miatt a tudatlan lovadaló ellen.

Az uszorás végrendelete

Az uszorás érezte, hogy közeledek halálos órája, gához hivatva a jegyzőt, hogy írja meg végrendeletét is megkérte a jegyzőt, hogy adjon tanácsot: kin testálja?

A jegyző leült az asztalhoz és elővette írószere-

— Nos, mi az első kívánsága? — kérdezte a us-

— Legelőször is Istennek ajánlom lelkemet!

— az uszorás.

— Hát mindjárt itt van az első tanácsom: ne Istennek a lelkét, mert az Isten nem fogja elfogadni, intette a jegyző.